

ШЫН

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ КОММУНИСТИК ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАШ
КЫЗЫЛ ХОРАЯ КОМИТЕТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ
ОБЛАСТЬ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХОРАЯ СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

1956
ФЕВРАЛЬ
8
СРЕДА
№ 28 (3481)
Өртөө 20 коп.

ШКОЛА БОЛГАШ ХӨЙ-НИИТИ

Улус чырыдымшыкынын херээн хөг-
жүдүрүнүн бүгү байдалдар бистин областа
тургустунган. Бүгү-ниити чеди чыл өөр-
елдегиз чедишкенин боттандырып тур-
рар. 1956—1960 чылдарда ССРЭ-ниң улус
ажыл-агыйын хөгжүдүрүнүн аалгы беш
чыл планынын талазы-биле ССРЭ-ниң
XX съездинин Директиваларында хоор-
айларга болгаш көдөз черлерге бүгү-ни-
ти ортумак өөрелдегизин колдуунда боттан-
дырып, дэди болгаш ортумак тускай
өөрелдегиз черлеринге тускай эртемнигер
ял беткезирин көвүдөдир, жекеши шко-
ларга эаочин өөрелдегизин четкини
калбартырып айткан. Ол чорук анык-
тарын коммунист кижизиндегизин
өөрелдегиз школаның ролун дыка улгатты-
рып турар.

Январь чөвүлел хуралдарында башкы-
лар 1955—1956 өөрелдегиз чылынның бу-
гу чартында боттарынын ажылын түн-
чел, школалар ажылын улам ынай экиш-
терин оруктары айткан. Школанын
херээ — бүгү улустуң херээ. Ычангант
өөрелдегизин болгаш кижизиндегизин чу-
гула айттыргалар чугаалажырында баш-
кылар-биле кады совет хөй-ниити — өөр-
екичилерин ада-нелер, партия, совет,
профессил, комсомол организациялары
калбаа-биле кырып турар. Школанын
хөгжүдүзүн калбарган туум-на хөй-ни-
тинин ролу улгалдып турар.

Школаларга эң идеялыг деткичте
негетинип турар, чүге дээ олар колхоз-
тарга, совхозтарга, МТС-терге, бүдүрүл-
гелерге шуут ачылдып кырыптеринге аны-
ктарын беттеп турар. Эрткен чылын
бистин областын школа дооскан хөй-хөй
оолдар, кыстары бүдүрүлгелерге, колхоз-
тарга, совхозтарга, МТС-терге ачылдып
чоруткан. Ол чорук өөреникчилерге ни-
ти эртем-билгилер бөрүндө алганда олар
ны күш-ажылы беткезир негетинип тур-
рар. Ол нарын кижизиндегизин сорула-
ны хөй-ниитинин чугула дуулаамчы
чока чүгө башкылар чедишкенин
шынтырап шыдаас деп чүве билингир.

Бирги чарты чылда школаларың өөр-
елдегизиндегизин ажалынын түн-
челден алырга, ажалда чамдык чедиш-
кенин бар-даа болза, өөрелдегиз шынары
ам-даа куу болуу тургустунушаан. Об-
ластын школаларында өөрелдегизин шы-
зыр 81,1 хуу болган ийкели азы барык
беш өөреникчинин бирээ-ле багай өөр-
енип турар. Ылангы Чая-Хөл, Барын-
Хемчик, Бай-Тайга, Чөөн-Хемчик рай-
оннарын школаларында өөрелдегиз шынары
куу болуп турар.

Школаларың болгаш хөй-ниити орга-
низацияларынын ажалында ийгили улуг
чүтөс чүтү болза, школалардан өөреник-
чилерин үнүп чорууру болуп турар. 1956
чылдың январь бирге чедир Чөөн-Хемчик
районуң школаларында — 182 киж, Та-
ндын-Хемчиктинде — 117 киж, Та-
ндын-Хемчиктинде — 98 киж, Сүт-Хөлдүң-
де — 54 киж үнүп чоруткан. Ол чорук
улус өөрелдегизин органнын, шко-
лар директорларынын, партия, совет ор-
ганизацияларынын талазында бүгү-ниити
чеди чыл өөрелдегизин дугайында хөй-
луну боттандырып талазы-биле четтес
ажылдап турарын херечилеп турар.

Школалар ажылында үшкү улуг четтес
чүтү болза, школаларын хөй нуруузуна
политтехникти өөрелдегизин четтес ту-
густунганы болуп. Кызылдың № 1, Туран-
ның ортумак, Ак-Турунчук чеди чыл бол-
ган Чадаана хоорайның № 1 школаларын-
дан өскө ортумак болгаш чеди чыл шко-
ларында дериткенгиз мастерскалар чок бо-
луп турар. Ону уламында өөрелдегиз ма-
стерскаларында практиктик кичээлдер үс-
түк классларда үстүп турар.

Улетур бүдүрүлгелеринин, МТС-тер-
ниң, колхозтарын, совхозтарын тала-
зында школаларын шефтар ажылды бүгү
хөгмөч-биле калбартырып партия, совет
организацияларынын сорулгалар болуп.
Шефтар организациялар школаларга ду-
аламчы көргүзери-биле кызыгаарлатын-
май, харын база школага болгаш шко-
ладан лашаар кижизиндегизин ажалды
калбартырып кырып чугула. Уруглар-
га кайра-даа улуг кыжыр болгаш хөй-ни-
ти ажалындыч саалдарын көргүзөр
ужурун.

Совхозтарга хереглээр көжүп чоруур электростанция

Совхозтарын механизастаарынын бол-
гаш электростанциянын бүгү-өңдөл эр-
тем-шынчыла институтуна коллектив
чаа хевирин көжүп чоруур электростан-
циянын тургускан. Оң бүгү дерини ийи
дугуйлау тергежиге кырында эптөөн,
ону тракторга кожар. Электростанцияны
тракторун күчүлү кол өзө-биле кожар,
оортан ону хөдөлдөр.

Трактор-биле көжүр электростанция-
ны хову шаанында, тууду шөлдөндө,
мал ажалынын чайгы лагерлеринде бол-
гаш сүргүн оларарында түр ажалдары
күсүдиринге ажалгаар. Ол станция кү-
рүнө шыгалдаарын чедишкенин эр-
тең болгаш ону масалы-биле бүдүрүр
сүмөлөө.

(СЭТА).

ОБЛАСТЬ СОВЕДИНИН ДЕПУТАТТАРЫНГА

Ажылчы чоннар депутаттарынын Тыва область Советинин бешки сессиянын
(эртүк чымырлаганы) 1956 чылдың февраль 20-ле Кызыл хоорайның Сталин
аттыг Культура бажымыга эртенгизин 10 шакта чыр.

Область Советинин күүсүмү.

Коммунистг партиянын кыйгырынынга харыылавышаан,
Воронеж областың эр, херээжен колхозчулары, МТС-тер
болгаш совхозтар ажылдакчылары, көдээ ажил-агыйнын
тускай эртемнигерлер алдыгы беш чыл планынын талазы-
биле Директиваларнын төлөвилелинде эт болгаш сүт
бүдүрерин көвүдөдир дугайында салдынган сорулгаларны
хуусаа бетинде күүседирин хүлээнгеннер.

ССР Эвилелинин көдээ ажил-агыйнын бүгү ажилдакчыларынга

Воронеж областың эр, херээжен колхозчуларынын, МТС-тер болгаш совхозтар
ажылдакчыларынын, көдээ ажил-агыйнын тускай эртемнигеринин
КЫЙГЫРЫ

Эрткен эштер!
СЭКП ТН-ның сентябрь болгаш январь Пленумнарын төөгүлү шынтыла-
рың күтүспешпаан, Воронеж областың эр, херээжен колхозчулары, МТС-тер болгаш
совхозтар ажилдакчылары, көдээ ажил-агыйнын тускай эртемнигерлер 1954
чыл-биле деңизерге 1955 чылда тарааны бүдүрерин ийи катап, чигир свеказын—
2,8 катап, тарымал тоорукту — 2,9 катап, сүтү бүдүн чартык катаптан ажык көвү-
дөдирин чеди алган, а ол ышкаш эт, дүк болгаш күш чуургалар бүдүрерин
көвүдөткөн. Бо бүгү болза, областың колхозтарында болгаш совхозтарында
тарааны, тарымал тоорукту, чигир свеказын, ногааларын, картофель-
ди, сүтү болгаш көдээ ажил-агыйнын өскө-даа продуктуларын беткез-
риниң база садып алырынын күрүнө планын хуусаа бетинде, дыка ажык күтүс-
дир арганы берген.

СЭКП ТН-ның январь Пленумун шынтылырине айтканындан-даа кыска ху-
саада көдээ ажил-агыйнын продуктуларын бүдүрерин дыка көвүдөдирине колхозтар
болгаш совхозтар кайы хире кайгамчык улуг кулавырларын болгаш аргаларын бо-
луп турарын бо баштайгы түнөлдөр бүзүрөдиги-биле көргүзүп турар.

Областың колхозтарында болгаш совхозтарында этти бүдүрерин, күрүнө ду-
жаарын болгаш садарын дыка көвүдөдирин улуг аргалары база бар болган. Ын-
дыг болза-даа ол аргалар ажалдагыныан. Оң түнөлинде областың колхозтары
болгаш совхозтары эт бүдүреринин талазы-биле кончуг хожудуп турар.

Оң-биле чергелештир, казан ажил-агыйнын мергежилдиг чорутуш, этти,
ылангы хаван эдип бүдүрерин, бараанын болуун кыска хуусаада дыка өс-
түргөниң кайгамчыктыг чиктеери бар болуп турар.

Боброев районуң Маленков аттыг колхозуна 1955 чылда көдээ ажил-агый-
нын ажалыг черлеринин 100 гектар бүзүрүн хаммаарыштыр 35,8 центнер этти,
Нижнеднечин районуң «Октябрь он ху чыл ою» колхозуна — 34,8 центнер,
Семилук районуң Крушев аттыг колхозуна — 33,9 центнер этти бүдүргөн. 100
гектар тарылга шөлдөргө хаммаарыштыр Павловск районуң Ворошилов аттыг
колхозу — 28,5 центнер, Семилук районуң «Партиянын он алды съездин» аттыг
колхозу — 27,4 центнер, Лео-Россошан районуң «Кызыл октябрь» колхозу —
21,8 центнер хаван эдип ап, бекик көргүзүп чеди алганар.

Эт болгаш хаван эдип бүдүреринин өң бекик деңгизин муракчы совхозтар че-
дип ап турар. Семилук районуң Сталин аттыг совхозу 1955 чылда көдээ ажил-
агыйнын ажалыг черлеринин 100 гектарына хаммаарыштыр 232 центнер этти,
оң иштинде 100 гектар тарылга шөлдөргө хаммаарыштыр 238 центнер хаван
эди алган, Бутурлинов районуң «Ударник» совхозу — 129 центнер этти, оң
иштинде — 144 центнер хаван эдип алган.

Эт бүдүрерин көвүдөдир талазы-биле совхозтарда кайы хире улуг аргалар
барың «Масловский» совхозтуң чизенден көрүп болур. Ол совхозга 1954 чылда
көдээ ажил-агыйнын ажалыг черлеринин 100 гектарына хаммаарыштыр 98 цент-
нер этти, оң иштинде 100 гектар тарылга шөлдөргө хаммаарыштыр 73 центнер ха-
ван эдип бүдүргөн, ычкарда немедө чермелерге концентратты чермелерин 60 хуу-
дун курувдуган алган турган. 1955 чылда тарылга шөлдөргө тургузун эскертп ба-
за 1311 гектар кукурузаны тарааш, совхоз тараа культуларынын бир гектарында
ортумаа-биле 23,8 центнер дүжүтү алган, малды чермелерге бүрүн хавангаар бол-
гаш көдээ ажил-агыйнын ажалыг черлеринин 100 гектарына хаммаарыштыр 126
центнер этти, оң иштинде 100 гектар тарылга шөлдөргө хаммаарыштыр 108 цент-
нер хаван эдип алган. Ол болза күрүнөге дужаар этти 1954 чылда 5 муң центнер
турганындан 1955 чылда 6800 центнер чедир көвүдөдир арганы берген.

Совхозтуң коллективин 1956 чылда 16,2 муң центнер этти, оң иштинде 14,7
муң центнер хаван эдип, азы көдээ ажил-агыйнын ажалыг черлеринин 100 ге-
ктарына хаммаарыштыр 300 центнер эт, оң иштинде 100 гектар тарылга шөлдөргө
270 центнер хаван эди болуп кылдыр бүдүрерин болгаш күрүнөге дужаарын шын-
тырлаан. Совхоз ол хире санын хаван эдип хаммын мурунда дүңгүн хаваннар
оолдаашкынын калбаа-биле чорутуп тургаш алыр. Анык кыс хаваннар чылда
бир төртүр, а оң соонда бүгү чаш төлдөрин болгаш ол хаваннар боттарын этке
хергелээр-биле чермелерге тургузар болгаш күрүнөге дужаар. Совхозга хаваннар-
нын лагерлерге бүдүн чыл иштинде азыралын организастаан, ам оларда ийи муң
ажык дүңгүн хаваннарын болгаш семити чермелер хаваннарын бөлүп азырап ту-
рар.

Ындыг болза-даа, областың хөй-хөй колхозтарында болгаш совхозтарында эт бү-
дүрерин деңгизин куу болуп турарын минир херек. Эрткен чылын областың 254
колхозтары тарылга шөлдөргө 100 гектарына хаммаарыштыр 5 центнерден эвөөн
болгаш совхозтарынын үштүк бир кезин—20 центнерден эвөөн хаван эдип бүдүргөн.
а областың колхозтары нинтизи-биле 1954 чылдың октябрь 1-ден 1955 чылдың ок-
тябрь 1-ге чедир көдээ ажил-агыйнын ажалыг черлеринин 100 гектарына хама-
арыштыр чүгө 15,7 центнер этти, оң иштинде 100 гектар тарылга шөлдөргө ха-
маарыштыр чүгө 6,2 центнер хаван эдип бүдүргөн. Колхозтар алдыган чаш хаван
оолдарынын чүгө ажалың бир кезин семити чермелер, күрүнөге дужааган бо-
лгаш саткан, а хаван оолдарынын хөйүн колдуунда сүт эмер үзүндө аны-бүрү хер-
гелдерге сайгарган.

Чонку аш-чөм-биле хандыраын дыка экижир дугайында партия биле казак-
тың салган сорулгалы эт бүдүрерин көдүр талазы-биле СЭКП ТН-ның январь Пле-
нумун айткан хемчеглерин эң дүргөн күтүсдирин негеп турар деп чүвени бистер
билип турар бис.

СЭКП-ниң XX съездинге төлөпиг ужуражырынга белеткенип база 1956—
1960 чылдарда ССРЭ-ниң улус ажил-агыйнын хөгжүдүрүнүн алдыгы беш чыл планы-
нын талазы-биле Директиваларнын төлөвилелин чугаалашшышкан, бистер боду-
вустун аргаларымыз санап көргөш, 1956 чылда колхозтарга болгаш совхозтарга бүгү хевир-
лерин эдип бүдүрерин, күрүнөге дужаарын болгаш садарын 1955 чыл-биле деңизер-
ге ийи катап ажырап деп шынтырладык.

Бистер сүт бүдүрерин дыка көвүдөдиринин сорулгалын база салдымыз. Эрткен
ийи чылдың дүргүзүм колхозтар инек бүзүрүндө сүт саалдазын 708 килограмм
немей көвүдөткөн, а нинти саалда ийден ажык катап өскөн. Бо ажил-агый чылын-
дыг айларын дүргүзүм колхозтарда инек бүзүрүндө ортумаа-биле сүт саалдазын
эрткен чылдың ол-ла үзүндө 180 килограмм турганында удуз 358 килограмм болган,
а нинти саалда ийи ажык катап көвүдөткөн. Боду-вустун аргаларымыз санап көргөш,
бистер бүдүн чартык чылдың иштинде, азы 1955 чылдың октябрь 1-ден 1957 чыл-
дың апрель 1-ге чедир колхозтарга болгаш совхозтарга нинти сүт саалдазын ийи ка-
тап көвүдөдирин шынтырладык.

Болгарияның Улус Республиказының улустун хуралынын төлөөлөрүн Москвадан үнүкени

ССРЭ-ниң Дэди Советинин чалаанын
буугаар Совет Эвилелинде чоруп турар
Улустун хуралынын Бюроунун Даргазы
Ф. Колосовский баштаган Болгариянын
Улус Республиказынын Улустун хуралы-
нын төлөөлөрү февраль 5-те Москвадан
Киевче үнүккенер. Төлөөлөр Киевтен төр-
өөн чуртунга чаныптарлар.

Болгариянын Улус Республиказынын
болгаш Совет Эвилелинин күрүнө тука-
ры-биле шиметингиз Вуково аэродромун-
га болгаш төлөөлөрүн Москвадан ажыгы
чоннарын төлөөлөрүн, ССРЭ-ниң
Дэди Советинин Эвилелин Советинин
Даргазы А. П. Волков, ССРЭ-ниң Дэди
Советинин Президиумун Секретары
Н. М. Петров, ССРЭ-ниң Министрлер бо-
лгаш өскө-даа албан кижилери үзөңнөр.

Улеп келгеннерин аразында Болгария-
нын Улус Республиказынын ССРЭ-де Ойла
болгаш Бүрүн эргелиг Эччини К. Т. Луза-
нов болгаш эччин чериниң ажалдакчыла-
ры база бар.

Ужуп үнүптеринин муруну чарында
төлөөлөрдүн баштыгы Ф. Колосовский мн-
рофон мурунда чүве чугаалаан:

—Эрткен эштер!
Силерниң-биле байырлажып чоруп ту-
ра, бистин парламент төлөөлөрүнн ил-
лерин чуртундарга чалааны дөш Совет
Эвилелинин Дэди Советинге моң му-
рунулажындан-даа артык улуг-биле, улам
күштүү-биле база катап өөрүп четирерин
мөңө чөпшөөр көрүнөр.

Болгария ышкаш ындыг чурттардан
келген төлөөлөргө Совет Эвилели шагда-ла

Ам бистер ол сорулгалы күтүсдип шыдаар бис, чүте дөргө областың колхозта-
рында болгаш совхозтарында малдың чөм сууру дыка быжыккан.

Чөм суурун быжыдарынын шынтылап чүзүп кукуруза ышкаш ындыг өң үн-
лит, бекик дүжүтүтү тараа болгаш мал чөм культуранын тарылгаларын дыка кал-
бартыры болган. 1955 чылда областың колхозтарында 238 муң болгаш совхозтарга —
44 муң гектар кукурузаны тараан болгаш барык бүгү-ле черлерге ол культураның
ногаан масалынын база тараанын бекик дүжүдү алдыган. Бо болза колхозтарга
619 муң тонна силосту сааларын болгаш 212 тонна кукуруза баштарын сүт-быштаа
чөмгиз турда консервалап алырын хандырган, ол дөргө, инек бүзүрүң ортумаа-
биле 6,8 тонна силос онаажыр болгаш хаваннар чермелерге четир санын консер-
валаан кукуруза баштары болуп. Совхозтарга 162 муң тонна силос болгаш 33 муң
тонна консервалаан кукуруза баштары салдыган. Оон аңгыда, колхозтарын болгаш
совхозтарын чермелерге балансынын кукурузанын кургак таразын эвөөн хөй үлү-
нү ээлеп турар.

Эт бүдүрерин көвүдөдиринин кол кулавыры, мал ажалынын өң-не дүргөн өөр
адыры болза, хаван ажалын бүгү хөгмөч-биле хөгжүдүр болуп деп санап турар бис.
Бистер хаваннарын колхозтарга 1955 чылда 105,4 муң турганынын орунуга 1956
чылда 512 муңдан эвөөн эвөсти, совхозтарга — эрткен чылын 82,1 муң турганынын
орнуга 177 муңду семити чермелер деп турар бис. Бо болза, колхозтарга 100 гектар
тарылга шөлдү бүзүрүңе 1955 чылда 6,2 центнер хаван эдип алганында удуз 20-
ден эвөөн эвөс центнерин, совхозтарга эрткен чылын 34,8 центнерин орунуга 74
центнерин алырын хандырап.

Ол хире санын хаваннарын алыр болгаш чермелер төлөдө бистер колхозтарда
бар турар 48,5 муң болгаш совхозтарда 5,6 муң кол мис хаваннардан аңгыда 70
муң дүңгүн хаваннарын часык оолдаашкына кирип болгаш чылдың бирги чар-
тында семити чермелеринге бо чылын күрүнөге дужаарыга эргемон чугула са-
ныг хаван оолдарын алыр бис.

1956 чылда областың колхозтары болгаш совхозтары шунту 115 муң ажык
дүңгүн хаваннарын оолдаашкына кирип. Анык хаваннарын оолдаашкына ки-
рип экономика талазы-биле ажыктыг, дүңгүн хаваннардан алган хаван оолдары-
нын бот-үзүн кол кыс хаваннардан алган хаван оолдарынын бот-үзүндө барык-
ла ийи катап чик болуун муракчы ажил-агыйларын дугаалажып көргүскөн.

Дүңгүн хаваннарын төртүрүнө кирип-биле чергелештир часык оолдаашкы-
нын соонда кол кыс хаваннарын эмирлерге үзүндө ажалыг кириптерин хөм-
челерин алыр бис; ол болза олардан анаагында бодарга 4—5 неделя эрте чаш
төл алырын хандырап.

Концентратты чермелерге чергелештир хаваннарын доруктуларында болгаш
чермелеринге чик эртектег ногаан база шымтык чермелерин калбаа-биле ажаллаарын
бодат турар бис; колхоз болгаш совхоз бүзүрүңе кукурузаны, чигир свеказын, бо-
бы сипгенерин ногаан конвейер кылдыр тарып бис. Ол чорук хаван эдиптин
центнер бүзүрүн бүдүреринин өрөк-үзүн чигидир арганы бер.

Семити азырап деп турарымыз хаваннарын шунтузун бар турар оран-сава-
ларга шынтырап шыдаас бис. Моң учурунда хаваннарын азыраарында бол-
гаш дүңгүн хаваннарын оолдаашкына колхоз, совхоз бүзүрүңе чигиткен хевир-
ин болгаш хаван чермелер шөлдү лагерлерин туткан турар. «Масловский» совхоз-
тун дүжүлүзүн эдугаар ол бөлүп болгаш чик эртектег туудушкунарга хаван-
нарын бүдүн чылда семити чермелерин организастаар бис. Бистер ол ышкаш се-
мити чермелерин турар хаваннарын болгаш дүңгүн хаваннарын бөлүктөн ажаап
тургаш, бар турар хаван кажааларынын шөлдү ажаллаарын барык 30 хуу улгат-
тырар бис. Хаваннарын тургузу ажаары болгаш бар турар хаван кажааларынын
шөлдү өң ажаллаарын хаван фермаларынын ажалдакчыларынын күш-ажылынын
бүдүрүчүлүгүн бедир.

Хаван эдип бүдүрерин көвүдөдир талазы-биле бар аргаларын ажаллаары
биле чергелештир бистер колхоз болгаш совхоз бүзүрүңе мыктыг бола малды,
хойну өстүрерин, оларалдып семитирин болгаш чермелерин, а ол ышкаш куштарын
этке хергелеп өстүрерин экижир бис.

Эт беткездерин көвүдөдир колдуунда садып алыр өртектер эдугаар күрүнөге
эң садарынын планын дыка ажык күтүсдиринин күсөли-биле чорутуур, ол чорук
колхозтарын болгаш совхозчуларын ооргаларын дыка бедир. 1955 чылда ор-
тумаа-биле 90—95 кг. деңизиг 1400 эткир хаваннарын семити чермелер, күрүнө-
ге дужааган болгаш саткан, хаван ферманында 1120 муң рубль ооргалы алган
Павловск районуң Ворошилов аттыг колхозун дүжүлүзүн хаван эдип бүдүрерин
ниң күсөли-биле ооргаларын кайы хире дүргөн көвүдөдир болуун тодарай көр-
гүзүп турар. Ол болза, колхозтун нинти ооргалынын үштүк бирээс болуп.

Садып алышкынырга кириптерин этти күрүнөге бодунаар-ла хөй-биле са-
дары ам колхозтарга ажыктыг. Ылазыла дужаар пландан садып алышкынынын
чуруму-биле этти күрүнөге 30 хуу азыр сатканда колхозка садып алыр өртекке
20 хуу хөмчөлдүг акша немедезин тышын турар болгай.

Эт болгаш сүт бүдүрерин кыска хуусаада дыка көвүдөдир аргалар колхоз,
совхоз бүзүрүңе чугаалажып бар.

Бистин төрөөн Коммунистг партиявыстың кыйгырынынга харыылавышаан, Во-
ронез областың эр, херээжен колхозчулары, МТС-тер болгаш совхозтар ажилдакчыла-
ры, көдээ ажил-агыйнын тускай эртемнигерлер, бистер алдыгы беш чыл планынын
талазы-биле Директиваларнын төлөвилелинде эт болгаш сүт бүдүрерин көвүдөдир
дугайында салдынган сорулгалы хуусаа бетинде күсөдир, тодаргаларга эң буу-
рерин беш чылда эвөс, а чамгыс чылда ийи катап, сүт бүдүрерин бүдүн чартык
чылда ийи катап көвүдөдир хүлээлгенин боттарымыска ап тур бис. Тараа, чигир
свеказын, тарымал тоорук, картофель болгаш ногаалар бүдүрерин улам ынай көвү-
дөдир дөш чүтүдүтү демисежир бис.

Бистин улусу-вустун аш-чөм продуктуларынга, а үлөтүрүнүң чиг-этке негел-
делерин долгуз-биле хандырап төлөдө, 1956 чылда эт, сүт болгаш көдээ ажил-
агыйнын өскө-даа продуктуларын бүдүрерин, оларын күрүнөге дужаарын болгаш
садарын дыка көвүдөдир дөш социалистг чарысты калбартырын бистин Төрөөн
чурту-вустун көдээ ажил-агыйнын бүгү ажалдакчыларына саналдап тур бис. Бо
сорулгалын шынтылаары 1956—1960 чылдарда ССРЭ-ниң улус ажил-агыйын хөг-
жүдүрүнүн алдыгы беш чыл планын хуусаа бетинде боттандырап дөш демиседин
херээне улуг салымшык болуп.

Кыйгырынын Воронеж областын колхозчуларынын, МТС-тер болгаш совхозтар
ажылдакчыларынын, көдээ ажил-агыйнын тускай эртемнигерлеринин хуралдарында
чугаалажып, хүлээп алган.

быштыг чүтүлүдүн болгаш оң тайбын-
ны эчизинге чедир камтаар болгаш ол
дөш туржур деп демир дег, чүтү-даа чүгө-
ге тилетирбес шынтырлыг болгаш мо-
гаг чок тура-соруун онзаан демдегээрин
күзөп турар бис.

Бүгү делегейде тайбынын болгаш деп-
шигенин улуг чөлөгизин—Совет Эвилели
дегезеин!

Алар-сурагын болгаш салым-чала-
нын совет ул

Амьдыралга
боттандырар

Сорук кирген күш-ажыл

Чаа хүлээлгө

K. OHTA.

Социализмнің болгаш капитализмнің экономиктиг чарыжы

Социалистический лагерьный Бүгүндүк Нуктасы

Улам эки ажилдаар

С. ДУВАА

Кызыл районун «Совет Тыва» көдө ажал-агый артелинин кезигүнү эш К. Шагдыр чеги чыл дургусунда чыгып малдап, онаашкан ажылынга кызымак-кайы көргүзүп бо азынча малдаа

Чыгызындан чангыс-даа баш малды бо-
гаралга тавырыштырбаан. Ол чайгы, кыш-
кы үелерде чыгыны кандыг черге одар-
ладырын эки билер. Ооң чыгызынын кү-
нү сөмүс, кышында эки күн сөмүс, тавы-
рыштырбаан.

Эш Шагдыр эрткен чылын 1680 күшкүн ажылдап, 6 тонна ажыг тарааны болгаш 4500 рубльди ажылдап алган. Артель баштаар черинден аңаа каш удаа макталган.

долу шийтгэрлэг.

В. ЧЕНПРАКОВ

Канаданың даштыкы херектер министри Пирсоннун чугаазы

тың санитар-чырыдыышкын бажыңы.

тың санитар-чырыдыышкын бажыңы.

РЕДАКЦИОННЫ АДРЕСИ: Кызыл, Шетинкин кудумчузу, бажың № 3 ТЕЛЕФОННАРЫ: редакторнуң 3
секретарьның 4—98, партияжи амыдырал, пропаганда улетпур болгаш транспорт, кедээ ажыл-агый